

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

BALIKESİR İLİ

2007 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇ RAPORU

ARAŞTIRMANIN KAPSAM VE AMACI

İşgücü piyasasında mevcut durumu ve değişimleri tespit ederek, bunların işgücü ihtiyacı üzerindeki etkilerini ortaya çıkarmak amacıyla kurumumuz tarafından işgücü piyasası araştırmasının yapılması kararlaştırılmış ve bu amaçla “*İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı*” geliştirilmiştir.

“İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı” 7 sorudan oluşmaktadır. Araştırma alanı olarak SSK (devredilen) veri tabanı esas alınmıştır.

Bu çerçevede, 15 Ekim -30 Kasım 2007 tarihleri arasında, Türkiye’de 81 ilde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm kamu ve özel işyerlerinde “İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı” uygulanmıştır.

Balıkesir il sınırları içerisinde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden **152 işyeri** tespit edilmiştir. Bu işyerlerinden **144**’üne anket uygulanmıştır. Gerçekleştirilen anket sayısının toplam iş yeri sayısına oranı **% 94,7**’dir.

Anket çalışmasında; meslek sınıflandırması ISCO 88’e göre, iktisadi faaliyet kolları sınıflandırması ise, EFİS’e (Nace Rev. 1.1) göre yapılmıştır. Yapılan anketle birlikte;

- Çalışanların ve açık işlerin meslekler ve sektörler itibariyle sayısı,
- İhtiyaç duyulan mesleklerin eğitim düzeyleri itibariyle dağılımı,
- Temininde güçlük çekilen meslekler ve
- Önümüzdeki dönem istihdamında artış ya da azalış beklenen meslekler, tespit edilmiştir.

81 il düzeyinde tespit edilen sonuçlar, iller ve Türkiye geneli itibariyle raporlaştırılmıştır. Sonuçların; İl İstihdam Kurulunun, İl Müdürlüğümüzün ve diğer kullanıcıların çalışmalarına yardımcı olacağı düşünülmektedir. Zamanını ayırarak anketimizi cevaplayan tüm işverenlerimize ve anketlerin uygulanmasında emeği geçen Balıkesir İl Müdürlüğü çalışanlarına teşekkür ederiz.

TABLO 1: ÇALIŞANLARIN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI				
SEKTÖR	İŞYERİ SAYISI	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Gıda ürünleri, içecek ve tütün imalatı	24	4212	2564	6776
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri	20	1408	807	2215
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik	16	1536	246	1782
Ağaç ürünleri imalatı	4	1204	40	1244
Enerji üreten maddeler hariç madencilik ve taşocak.	6	1130	16	1146
İnşaat	9	1047	40	1087
Ulaştırma, depolama ve haberleşme	10	945	29	974
Enerji veren madenlerin madenciliği ve taşocakçılığı	6	900	0	900
Tekstil ve tekstil ürünleri imalatı	4	508	273	781
Toptan ve perakende ticaret	6	531	180	711
Oteller ve lokantalar	5	462	150	612
Elektrikli ve optik donanım imalatı	2	564	31	595
Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri	7	542	41	583
Eğitim	6	297	258	555
Kimyasal madde ve ürünler ile suni elyaf imalatı	3	455	24	479
Makine ve teçhizat imalatı	4	344	17	361
Ana metal ve fabrikasyon metal ürünleri imalatı	3	323	26	349
Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı	2	143	38	181
Deri ve deri ürünleri imalatı	1	115	24	139
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı	2	124	2	126
Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı	1	122	4	126
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler	2	56	50	106
Tarım, avcılık ve ormancılık	1	68	3	71
TOPLAM	144	17036	4863	21899

Tarım sektöründe 1, Sanayi sektöründe 62, İnşaat sektöründe 9 ve Hizmetler sektöründe 72 işyeri olmak üzere toplam 144 adet kayıtlı 50 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerine anket uygulanmıştır.

Çalışanların % 30,9'u Gıda Ürünleri İçecek ve Tütün İmalatı sektöründe çalışmaktadır. Çalışanların % 78'i erkek, % 22'si kadındır.

Erkeklerin % 24,7'si Gıda Ürünleri İçecek ve Tütün İmalatı sektöründe, çalışmaktadır.

Kadınların % 52,7'si Gıda Ürünleri İçecek ve Tütün İmalatı sektöründe, %16,6'sı Gayrimenkul, Kiralama ve İş Faaliyetleri sektöründe çalışmaktadır.

TABLO 2: ÇALIŞANLARIN MESLEKLERİNE GÖRE DAĞILIMI

MESLEKLER	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Beden İşçisi (Temizlik)	3076	1410	4486
Beden İşçisi (İnşaat)	1754	87	1841
Büro Memuru (Genel)	889	398	1287
Diğer İçki ve Gıda Maddeleri İşçi	590	668	1258
Diğer Şeker Muamele ve Tasfiye İşçileri	858	12	870
Yıkama ve Ayıklama İşçisi (Konserve İmalı) (Elle)	208	578	786
Diğer Orman İşçileri	630	0	630
Kesimhane İşçisi	332	237	569
Madenci (Genel)	438	0	438
Şoför (Yük Taşıma)	435	0	435
Diğer Tahmil-Tahliye ve İlgili Yük Taşıma İşçileri	329	38	367
Diğer Metal İşlemcileri	365	0	365
Süt Ve Süt Ürünleri İşlemcisi	343	15	358
Diğer Öğretmenler	127	204	331
Diğer Madenciler ve Taş Ocakçılar	305	0	305
Elektrik Teknisyeni (Genel)	287	0	287
Kepçeli Araç Operatörü	265	0	265
Diğer Madenciler ve Taşocakçılar (Niteliksiz)	260	2	262
Diğer Süthane/Mandıra İşçileri	232	12	244
Elektronik Bilgisayar Operatörü	26	163	189
Elektronik Haberleşme (Telekomünikasyon) Teknikeri	173	0	173
Bayan Terzisi	23	145	168
Elektromekanik Taşıyıcılar Teknisyeni	167	0	167
Garson (Servis Elemanı)	121	46	167
Tel Çekme İşçisi (Elle)	146	17	163
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	148	2	150
Diğer Büro Memurları	91	50	141
Oksijen ve Elektrik Kaynakçısı (Genel)	134	0	134
Temizlik Görevlisi	83	51	134
Aşçı	124	6	130
Diğer Elektrik Teknisyenleri	125	5	130
Kamyon ve Kamyonet Şoförü (Şehir içi)	130	0	130
Orta Öğretim Öğretmeni (Genel)	71	54	125
Bilinmeyen	78	43	121
Deri İşçisi	99	22	121
Makina Teknikeri	107	1	108
Taşıt Yükleme İşçisi (Demiryolu ve Karayolu Araçları)	108	0	108
Üretim Paneli Kontrol Operatörü	89	18	107
Beden İşçisi (Bina İnşaatı)	105	0	105
Post Ayıklama ve Tıraşlama İşçisi	105	0	105

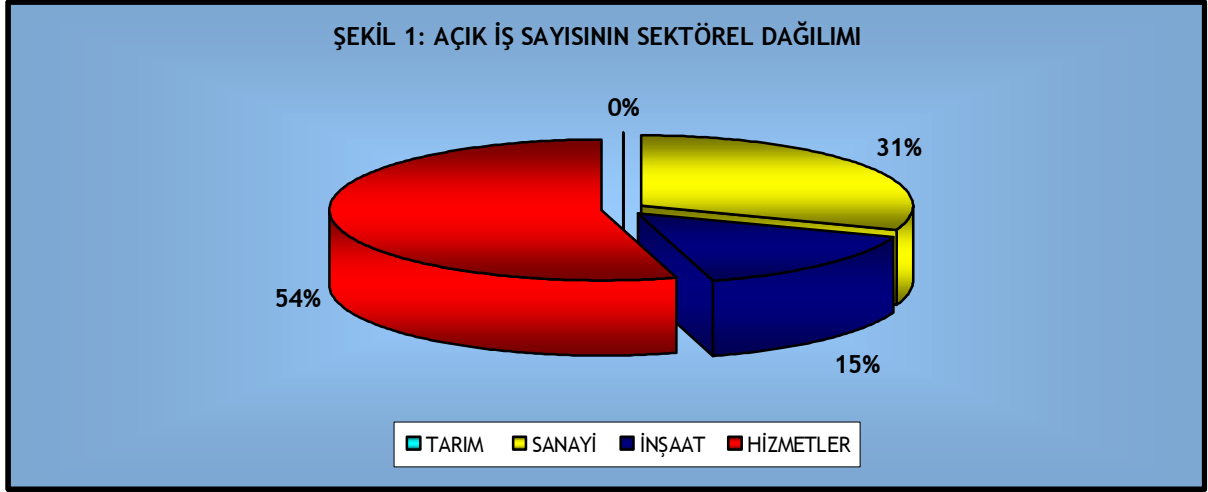
Çalışanların mesleklerine göre dağılımında en fazla çalışanın bulunduğu ilk 40 meslek Tablo 2’de gösterilmiştir.

İlk sıralarda Beden İşçisi (Temizlik), Beden İşçisi (İnşaat), Büro Memuru mesleklerinde çalışanlar bulunmaktadır. Erkeklerin ve kadınların en çok çalıştığı meslek Beden İşçiliği (Temizlik)’dir.

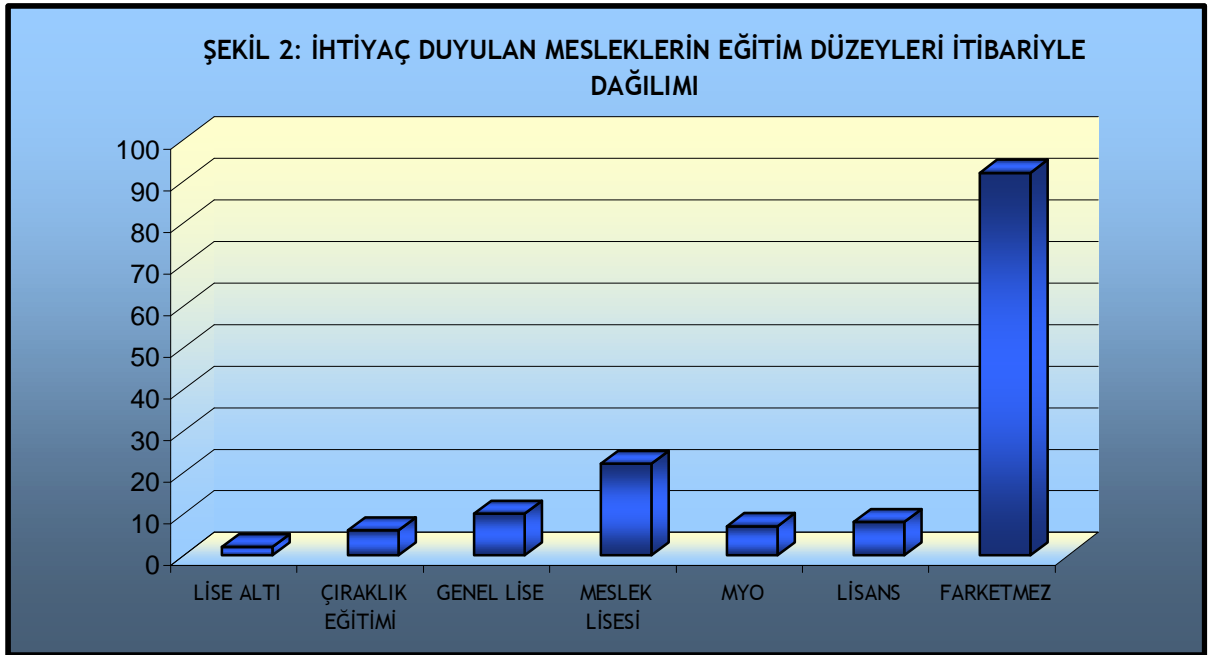
TABLO 3: MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞ SAYISI	
MESLEKLER	AÇIK İŞ SAYISI
Beden İşçisi (İnşaat)	40
Elektrik Teknisyeni (Genel)	20
Şoför (Yolcu Taşıma)	20
Oksijen ve Elektrik Kaynakçısı (Genel)	15
Kepçeli Araç Operatörü	10
Madenci (Genel)	10
İnşaat Kalıpcısı (Ahşap)	7
Muhasebeci	4
Acil Tıp Teknisyeni	2
Ebe	2
Gemi Tamir Havuzu Ustası	2
Hemşire (Genel)	2
Makine Mühendisi (Genel)	2
Tesviyeci	2
Büro Memuru (Personel)	1
Çocuk Cerrahisi Uzmanı	1
Elektrik -Elektronik Mühendisi	1
Gıda Mühendisi	1
Gıda Teknikeri	1
İç Mimar	1
İnşaat Mühendisi (Genel)	1
Kimyager (Genel)	1
Ziraat Mühendisi	1
TOPLAM	147

Anketin yapıldığı zamanda işyerlerinin ihtiyaç duyduğu eleman sayısını ve mesleklerini gösteren tablo yukarıda yer almaktadır.

En fazla açık iş bulunan meslekler Beden İşçisi (İnşaat), Elektrik Teknisyeni ve Şoför (Yolcu Taşıma)’dür. Açık işlerin % 27,2’si Beden İşçisi (İnşaat)’dir.

Açık işlerin % 31'i Sanayi sektöründe, % 54'ü Hizmetler sektöründe iken % 15'i İnşaat sektöründedir. Tarım sektöründe ise, açık iş talebi yoktur.

Mevcut açık işlerde istenen eğitim durumlarına bakarsak; açık işler için eğitim düzeyi en çok olarak fark etmez denilmiştir. İkinci olarak talep edilen eğitim durumu ise Meslek Lisesi mezunlarıdır.

Nitelik gerektirmeyen mesleklerdeki açık işler için, eğitim durumu seçeneği genellikle fark etmez olarak işaretlenmiştir.

Temininde güçlük çekilen meslekler ve bu mesleklerde ihtiyaç duyulan kişi sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

TABLO 4: TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Beden İşçisi (Temizlik)	60
Diğer Madenciler ve Taş Ocakçılar	30
Yıkama ve Ayıklama İşçisi (Konserve İmali) (Elle)	30
Aşçı	12
Madenci (Genel)	10
Servis Garsonu	10
Oksijen ve Elektrik Kaynakçısı (Genel)	9
Makine Montajcısı (Genel)	8
Elektrik Teknikeri	7
Makine Teknikeri	7
Fırıncı (Genel)	5
Gaz Altı Kaynakçısı	5
Kepçeli Araç Operatörü	5
Satış Yönetimi Ve Meslek Elemanı	5
Şoför (Yolcu Taşıma)	5
Elektrik Ark Kaynakçısı (Makine ile)	4
Makine Mühendisi (Genel)	4
Forklift Operatörü	3
Kimya Mühendisi (Genel)	3
Makine Teknisyeni (Genel)	3
Acil Tıp Teknisyeni	2
Bilgisayarlı Nümerik Kontrol Teknisyeni (CNC Tezgahları)	2
Büro Memuru (Genel)	2
Ebe	2
Elektrik Teknisyeni (Genel)	2
Harita Mühendisi	2
Hemşire (Genel)	2
Makine Teknisyeni (Motor ve Makine)	2
Muhasebeci	2
Pastacı	2
Sıhhi Tesisatçı	2
Tamirci-Makinist (Fabrika Bakımı)	2
Tesviyeci	2
Diğer	13
TOPLAM	264

En çok temininde güçlük çekilen meslekler Beden İşçisi (Temizlik), Diğer Madenciler ve Taş Ocakçılar ile Yıkama ve Ayıklama İşçisi (Konserve İmalatı)'dir. Temininde güçlük çekilen mesleklerde istihdam edilmek istenen kişilerin % 22,7'si Beden İşçisi (Temizlik)'dir.

İşverenlerin, temininde en çok güçlük çektikleri mesleğin Beden İşçisi (Temizlik) olması ve bu iş için 60 kişinin bulunmasında güçlük çektiklerini ifade etmeleri dikkat çekici bir noktadır. Bu durum; temininde güçlük çekilen mesleklerin her zaman nitelik gerektiren işler olmadığını, nitelik düzeyi düşük işçi bulunmasında da güçlük çekildiğini göstermektedir.

En fazla açık iş verilen meslekler ile en çok temininde güçlük çekilen bazı meslekler arasında paralellik olduğu görülmektedir.

TABLO 5: 12 AY SONRA İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Beden İşçisi (Genel)	500
Diğer Madenciler ve Taş Ocakçılar	190
Elektrik Teknisyeni (Genel)	128
Beden İşçisi (Temizlik)	125
Garson (Servis Elemanı)	65
Oksijen ve Elektrik Kaynakçısı (Genel)	52
Değirmen İşçisi (Yağlı Tohum)	50
Tel Çekme İşçisi (Elle)	50
Koşulu Araç Sürücüsü	40
Diğer Kasadamlar	30
Post Ayıklama ve Tıraşlama İşçisi	30
Diğer Ağaç İşlem İşçileri	15
Orta Öğretim Öğretmeni (Genel)	15
Süt Ve Süt Ürünleri İşlemcisi	15
Diğer İçki ve Gıda Maddeleri İşçileri	10
Hasta Hizmetlisi	10
Hemşire (Genel)	10
Torna Tezgahı Operatörü	10
Acil Tıp Teknisyeni	7
Diğer Metalurji Teknisyenleri	5
Fırıncı (Genel)	5
İnşaat Kalıpcısı (Ahşap)	5
Kat Görevlisi (Temizlik)	5
Madenci (Genel)	5
Makine Teknikeri	5
Pastacı	5
Sınıf Öğretmeni	5
Tesviyeci	5

Üretim Paneli Kontrol Operatörü	5
Diğer Tıp Doktorları	3
Kasap	2
Makine Teknisyeni (Genel)	2
Felsefe Öğretmeni (Orta Öğretim)	1
Yabancı Dil Öğretmeni (Orta Öğretim)	1
TOPLAM	1.411

Anket düzenlendikten 12 ay sonra, çalışan sayısında artış beklenen meslekler ve hangi meslekte ne kadar artış beklendiği yukarıdaki tabloda gösterilmiştir. Bu tablo bize bir anlamda 12 ay sonraki beklenen açık işleri vermektedir.

İstihdamında en çok artış beklenen meslekler Beden İşçisi (Genel), Diğer Madenciler ve Taşocakçılar, Elektrik Teknisyeni ve Beden İşçisi (Temizlik)'dir. İstihdam artışının % 35,4'ünün Beden İşçisi (Genel) mesleğinde olacağı öngörülmüştür.

TABLO 6: 12 AY SONRA İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Veri Giriş Kontrol İşletmeni	-4
Diğer Sondajcılar ve ilgili işçiler	-5
Bekçi	-6
Diğer Tahmil-Tahliye ve İlgili Yük Taşıma İşçileri	-15
Diğer Öğretmenler	-25
Büro Memuru (Genel)	-30
Beden İşçisi (İnşaat)	-33
Şoför (Yük Taşıma)	-55
TOPLAM	-173

Anketin uygulanmasından 12 ay sonra azalış beklenen meslekler yukarıdaki tabloda gösterilmiştir.

İstihdamında en fazla azalış beklenen meslekler Şoför (Yük Taşıma), Beden İşçisi (İnşaat) ve Büro Memurudur.

TABLO 7: 12 AY SONRA İSTİHDAMDA BEKLENEN SEKTÖREL DEĞİŞİM	
SEKTÖR	SAYI
Gıda ürünleri, içecek ve tütün imalatı	604
Elektrikli ve optik donanım imalatı	178
Enerji veren madenlerin madenciliği ve taşocakçılığı	105
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri	101
Oteller ve lokantalar	80
Enerji üreten maddeler hariç madencilik ve taşocakçılığı	70
Tekstil ve tekstil ürünleri imalatı	50
Toptan ve perakende ticaret	42
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler	40
Ağaç ürünleri imalatı	25
Ana metal ve fabrikasyon metal ürünleri imalatı	15
Eğitim	-13
İnşaat	-21
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik	-38
TOPLAM	1238

İstihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin sektörel dağılımına bakıldığında; en fazla istihdam artışı beklenen sektörlerin; Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı, Elektrikli Optik Donanım İmalatı, Enerji veren Madenlerin Madenciliği ve Taşocakçılığı ile Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri olduğu görülmektedir. İstihdamında azalış beklenen sektörler ise Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik, İnşaat ile Eğitim sektörleridir.

Anket düzenlendikten 12 ay sonra meslekler bazında öngörülen net istihdam artışından net istihdam azalışı çıkarıldığında, istihdamın 1.238 kişi artacağı beklenmektedir.

İstihdamın bir yıl sonra % 5,7 oranında artacağı öngörülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Anket yapılan işyerlerinin % 1'i Tarım sektöründe, % 43'ü Sanayi sektöründe, % 6'sı İnşaat sektöründe, % 50'si Hizmetler sektöründe faaliyet göstermektedir. Çalışanların % 78'i erkek iken, % 22'si kadındır. Erkeklerin ve Kadınların en çok çalıştığı meslek "**Beden İşçiliği (Temizlik)**" dir.

12 ay sonra toplam istihdamın % 5,7 oranında artacağı tahmin edilmektedir.

Anketin yapıldığı dönemde **147 açık iş** tespit edilmiştir. En fazla açık iş olan meslekler **Beden İşçisi (İnşaat), Elektrik Teknisyeni ve Şoför (Yolcu Taşıma)**'dür. Açık işlerin % **27,2**'si **Beden İşçisi (İnşaat)**'dir.

En çok temininde güçlük çekilen meslekler **Beden İşçisi (Temizlik), Diğer Madenciler ve Taşocakçılar ile Yıkama ve Ayıklama İşçisi (Konserve İmalatı)**'dir. Temininde güçlük çekilen mesleklerde istihdam edilmek istenen kişilerin % **22,7**'si **Beden İşçisi (Temizlik)**'dir.

İstihdamında en çok artış beklenen meslekler **Beden İşçisi (Genel), Diğer Madenciler ve Taşocakçılar, Elektrik Teknisyeni ile Beden İşçisi (Temizlik)**'dir. İstihdam artışının % **35,4**'ünün **Beden İşçisi (Genel)** mesleğinde olacağı öngörülmüştür.

İstihdamında en fazla azalış beklenenler; Şoför (Yük Taşıma), Beden İşçisi (İnşaat) ile Büro Memuru meslekleridir.

Sektörel olarak en fazla istihdam artışı **Gıda Ürünleri, İçecek ve Tütün İmalatı, Elektrikli Optik Donanım İmalatı, Enerji veren Madenlerin Madenciliği ve Taşocakçılığı ile Gayrimenkul Kiralama ve İş Faaliyetleri** sektörlerinde beklenirken, **Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik, İnşaat ile Eğitim** sektörlerinde istihdam azalışı beklenmektedir.

Yukarıdaki sonuçlardan da anlaşılacağı üzere işgücü piyasası içerisinde **Gıda** sektörünün payı ve önemi büyüktür. **12 ay sonraki yeni işgücü** ihtiyacının büyük bir bölümünü bu sektör ile **Madencilik** sektörü oluşturmaktadır.

Bu kapsamda **Aktif İstihdam Politikaları, işgücü** ihtiyacı duyulan ve temininde güçlük çekilen mesleklere yöneltilmelidir. İşgücü ihtiyacı duyulan mesleklerde mesleki eğitim kursları açılmalı ve bu kurslarda işgücü piyasasının aradığı nitelik ve becerilere yönelik eğitim verilmelidir. İş ve Meslek Danışmanlığı faaliyetleri ile işsizler ve öğrenciler işgücü piyasasının eleman ihtiyacı duyduğu mesleklere yönlendirilmelidir.